

Черніховецька загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів
Черніховецької сільської ради
Збаразького району
Тернопільської області

Виховний позакласний захід з теми:

**«Поклін тобі, Тарасе,
великий, наш пророче»**

***Підготувала Сокальська Лілія Борисівна,
вчитель вищої категорії***

Проведено у 2013 році

Тема. Поклін тобі, Тарасе, великий, наш пророче».

Мета. Вшанування пам'яті видатного художника слова, патріота України - Т. Г. Шевченка; формування культури мовлення через красу і багатство Шевченкового слова; виховання любові до рідного краю, його природи, до світлого образу Тараса Шевченка; викликати бажання читати твори Кобзаря.

Обладнання. Святково прибрана світлиця, портрет Тараса Шевченка, вишиті рушники та серветки, хліб-сіль на вишитому рушнику, виставка творів Т. Г. Шевченка, ілюстрації малюнків учнів до творів Т. Г. Шевченка, плакат із надписом: «Поклін тобі, Тарасе, великий, наш пророче».

Вислови: «І мене в сім'ї великій

В сім'ї вольній, новій,

Не забудьте пом'янути

Незлим, тихим словом.»

Т. Г. Шевченко

«І на оновленій землі

Врага не буде супостата,

А буде син, і буде мати,

І будуть люди на землі.»

Т. Г. Шевченко

УЧЕНЬ:

Свічку поставлю, свічку поставлю,
Мов перед образом, перед тобою.

І хоч у мріях народ свій заставляю
Стати навколішки поряд зі мною.

ВЕДУЧИЙ:

Благословенна най буде година

І тая хата, і село,

Що Україні принесло

З великих найбільшого сина.

ВЕДУЧА: (до портрета)

Стою перед тобою, поете,

Маленька, як макове зерня.

Твій погляд пронизує душу,

Немовби колючеє терня.

Не знаю? де очі подіти,

Не маю, про що розповісти:

Квітуче життя наше – попіл,

Моральне обличчя – це містика.

Яке в нас обличчя, коли ми

Господнє ім'я проклинали,

Твоїми словами, поете,

Брехню ми на правду міняли.

Ми дзвону усі боялися,

Лякало нас світло лампади.

Прости нас, прости нерозумних,

Я, каючись, доліниць впаду.

Прости нас, нащадків козацьких,

Що славу твою розгубили,

Неправдою, брудом, ганьбою

Ми шлях у «майбутнє» встелили.

Стою перед тобою, Тарасе,
Боюся, щоб зовсім не впасти,
Й травною безплідною щоби
На вітрі епох не пропасти.
Схиляюся низько, Тарасе,
І клятву тобі я приношу.
За всіх і за вся нерозумних
У тебе прощення я прошу.

УЧЕНЬ:

Я так тебе люблю, дідусю мій Тарасе,
Не висловлю словами,
Замало слів, мабуть, узяв
Із молоком у мами.

УЧЕНЬ:

Я так тебе люблю-
І пензлем не змалюю.
Нема в палітрі фарб,
Які у серці чую.

УЧЕНЬ:

Я так тебе люблю,
І музика не скаже,
Є сім у неї нот,
Де восьма нота ляже?

УЧЕНЬ:

У пісню переллем
Любов свою дитинну.
Нехай вона крізь вічність
До тебе аж полине.

ПІСНЯ «ШЛЯХ ДО ТАРАСА».

ВЕДУЧИЙ:

Наш Кобзар - то велич наша
І душі окраса.

ВЕДУЧА:

То ж слухайте, любі друзі,
Про життя Тараса.

ВЕДУЧИЙ:

У нічку темну, березневу,
Коли усе поснуло,
В хаті Григора Шевченка
Свічечка зблиснула.

ВЕДУЧА:

На світ з'явилося хлоп'я,
Тарасиком назвали.
Та за роботою матуся
Його й не колисала.

ПІСНЯ «ПОРОДИЛА МАТИ СИНА».

ВЕДУЧИЙ:

А хлопчик ріс, і були в нього
Розумні оченята.
Серденько щире і душа,
Лиш на добро багата.

ВЕДУЧА:

В похилій хаті край села,
Що над ставом прозорим,
З біди й нестатків побивалась
Кріпачка, вбита горем.

ІНСЦЕНІЗАЦІЯ «МАЛИЙ ТАРАС».

Входить мати і син Тарасик.

МАТИ:

Як гірко, як нестерпно жаль,
Що долі нам нема з тобою.
Ми вбогі. Змучені раби,
Не знаєм радісної днини.
Нам вік доводиться терпіть,
Не розгинать своєї спини.
Промовиш слово - і нагай
Над головою люто свисне.
І так усюди - з краю в край –
Панує рабство ненависне.
Росте неправда на землі,
Згорьованій, сльозами злитій.
О, любі діточки малі,
Одні залишитись на світі?
Ну хто замінить вам мене,
Рожеві квіти нещасливі,
Коли безжальна смерть зітне
Мене на довгій панській ниві?

ТАРАС:

Піду у найми, світ за очі.
Тебе, матусю, не забуду,
Де я не буду.

МАТИ:

Дитино моя! Життя наше нестерпне.
Страждання і мука висушують душу.
Ох, як же важко жити у світі!
А жити - хочеться!

(мати співає пісню «Летіла зозуля»)

Після пісні поцілувала Тараса і пішла.

ВЕДУЧА:

Пройшов час...

ТАРАС:

Там матір доброю мою

Ще молодую у могилу

Нужда та праця положила.

Як важко сироті! Що робити? До кого прихилитись? Тільки 13 – ий минув,
а світу Божого, світу красного, сонечка ясного не бачу.

МЕЛОДІЯ ПІСНІ «ЛЕТІЛА ЗОЗУЛЯ».

ВЕДУЧИЙ:

Пройшли роки, підріс Тарасик.

І врода вже не та.

Помер татусь, і наш хлопчина –

Вже круглий сирота.

ВЕДУЧА:

Сонце ще доволі височенько,

Вітряки розп'яті стоять.

Он малий Григорія Шевченка

За селом пасе чужих ягнят.

ВІРШ «МЕНІ 13-ИЙ МИНАЛО».

ТАРАС:

Дивись, Степане, як прегарно сонце заходить.

Зачервонілось - як пожега.

Сонце заходить - гори чорніють,

Пташечка тихне. Поле німіє.

СТЕПАН:

Так... сонце заходить, то й час нам уже,

Тарасе, гонити додому вівці.

ТАРАС:

Гони, Степане, та займи і мої вівці, а я заночую тут, у степу.

СТЕПАН:

Не хочеш іти додому?

ТАРАС:

Не хочу... Там мачуха бити мене буде.

СТЕПАН:

А вечеря? Ти хіба не голодний?

ТАРАС:

Ні, я ще не дуже зголоднів, та маю ще ось шматочок хліба за пазухою, що Оксана дала. А вранці скажеш Оксані, то вона знову передасть.

СТЕПАН:

А не будеш боятися? Це ж лячно самому ночувати в степу на могилі...

ТАРАС:

Чого лячно? Тут гарно, а не лячно! Дивись лиш: за байраком байрак, а там -(показує) степ та могила.

СТЕПАН:

Ну, то добре! Ночуй, а я займу твої вівці. (виходять).

(Темніє. Тарас лягає спати.)

ТАРАС:

Мов прокинувся, дивлюся:

Село погоріло,

Боже небо голубеє - і те помарніло.

Поглянув я на ягнята –

Не мої ягнята !

Обернувся я на хати –

Нема в мене хати!

Не дав мені Бог нічого!..

І хлинули сльози,

Тяжкі сльози!...А дівчина при самій дорозі

Недалеко коло мене

Плоскінь вибирала,

Та й почула, що я плачу,

Прийшла, привітала,
Утирала мої сльози
І поцілувала.

ВХОДИТЬ ОКСАНА У ВІНОЧКУ, ВТИРАЄ ТАРАСОВІ СЛЬОЗИ І ЦІЛУЄ.

ТАРАС:

Оксаночко, ти у вінку найкраща за всіх панянок у світі. А я тобі ще й чобітки справлю із срібними підківками.

ОКСАНА:

Справді. Із срібними?

ТАРАС:

Так. І ще й із золотими дзвіночками в закаблуках.

ОКСАНА:

Ще ні в кого таких не було!

ТАРАС:

А в тебе будуть!

ОКСАНА:

За що ж справимо?

ТАРАС:

Одіб'ємось від злиднів. Тоді й усе буде.

І по дзвіночках вгадаю, що це ти ідеш, Оксаночко.

ОКСАНА:

Я без тебе, Тарасе, нікуди не піду.

ТАРАС:

А я втечу до тебе, Оксаночко, звідки завгодно.

ОКСАНА:

А як закують? А як у кайдани закують тебе, Тарасе? Мій віночок до тебе припливе.

(знімає віночок і дає Тарасові).

ТАРАС:

Оксано, не кажи цього. Може, й річки туди не буде.

ОКСАНА:

Якщо річки не буде, всеодно віночок цей докотиться до тебе через гори,
байраки, долини.

ТАРАС І ОКСАНА СІДАЮТЬ НА ЗЕМЛЮ.

ОКСАНА:

Ми вкупочці колись росли,
Маленькими собі любились,
Та говорили, що колись
Одружимо їх.

ТАРАС:

Не вгадали.
Старі зарано повмирили,
А ми малими розійшлись.

РАЗОМ:

Та вже не сходились ніколи.

ВЕДУЧИЙ:

Помандрувала
Ота Оксаночка в похід
За москалями та й пропала.
Вернулась , правда , через год,
Та що з того? З байстрам вернулась.
Острижена.

ДІВЧАТА ПОКРИВАЮТЬ ГОЛОВИ ХУСТКАМИ.

ВЕДУЧА:

Було, вночі
Сидить під тинном, мов зозуля,
Та кує, або кричить,
Або тихесенько співає
Та ніби коси розплітає.

ВЕДУЧИЙ:

А потім знов кудись пішла,
Ніхто не знає, де поділась,
Занапастилась, одурила.

УСІ ВЕДУЧІ, ЯК ВІДЛУННЯ, ПОВТОРЮЮТЬ: «ЗАНАПАСТИЛАСЬ,
ОДУРИЛА...» І ЙДУТЬ ЗІ СЦЕНИ.

ПІСНЯ «ЛІЄТИТЬ ГАЛКА ЧЕРЕЗ БАЛКУ» СЛ. ШЕВЧЕНКА
НА СЦЕНІ СТОЛИК, НА НЬОМУ СВІЧКА ЗАПАЛЕНА. ВХОДИТЬ
ВАРВАРА РЕПНІНА І СІДАЄ ЗА СТОЛИК, ЗАДУМУЄТЬСЯ. ВХОДЯТЬ
ВЕДУЧІ ВЖЕ БЕЗ ХУСТОК.

ВЕДУЧА:

У княжім домі панночка бліда
Жар серця нишком в вірші виливала.
Листок долоньки свічку затуляє.
Про що вона? Чого їй так болить
Далекий хтось, «хто під руж жом гуляє»?

ВЕДУЧИЙ:

Їй, панночці, б- та суджений панич!
Зітхання соловейка у альтанці...
У княжім домі, в домі Репніних,
Невже нікого, вартого в обранці?!

ВЕДУЧА:

Нащо тобі за стіни кам'яні,
По вікнах тюрем лячно заглядати?
До Бога правди криком день при дні
За Україну в'ярмлену волати?!
Молилася. При свічці. При сльозі.
При сонці й місяці. При серця світлі.
ВЕДУЧІ ВХОДЯТЬ У ГЛИБИНУ СЦЕНИ.

ВАРВАРА:

Шевченко зайняв місце у моєму серці. Я часто думала про нього. Бажала йому добра, прагнула сама творити добро для нього... побачивши його раз великим, я хотіла, щоб великим він був завжди, хотіла бачити його незмінно святим і променистим, щоб він поширював істину силою свого незрівняного таланту. Я бажала, щоб усе це робилось через мене.

ВАРВАРА ВСТАЄ, ВИХОДИТЬ З-ЗА СТОЛУ. ПРОДОВЖУЄ ЧИТАТИ.

Вернути б час, і я, Варвара,

Сумна, задумана княжна.

Я б утекла з Яготина

Аж за Урал, де, наче хмара,

Пісок підводивсь над тобою,

Де цар кривавою рукою

Вершив безбожні діла.

Я б у задумливу казарму.

Як вірна подруга, прийшла...

Твоєю стала я сестрою,

І в Придніпровський рідний край

Листи б од тебе одсилала,

Я берегла б твої пісні...

Щоб чорний вітер Кос – Аралу

Не спопеляв даремно дні.

ПІСНЯ «ЗОРЕ МОЯ ВЕЧІРНЯЯ».

ВХОДЯТЬ ШЕВЧЕНКО І ВЕДУЧІ.

ШЕВЧЕНКО:

Якби зустрілися ми знову,

Чи ти злякалася б, чи ні?

Якеє тихеє ти слово

Тоді промовила б мені?

Ніякого. І не пізнала б .

А може б, потім нагадала,

Сказавши: «Снилося дурній».

А я зрадів би, моє диво!

Моя ти доле чорнобрива!

Якби побачив, нагадав

Веселеє та молодеє

Колишне лишенько лихеє.

Я зарідав би, зарадав!

І помоливсь, що не правдивим,

А сном лукавим розійшлось,

Слізьми - водою розлилось

Колишне святеє диво!

(Після невеликої паузи)

Минаючи убогі села

Понаддніпровські невеселі,

Я думав: де ж я прихилюсь

І де подінуся на світі...

... Поставлю хату і кімнату,

Садок - райочок насаджу.

Посиджу я і походжу

В своїй маленькій благодаті.

Та в однині - самотині

В садочку буду спочивати.

Присняться діточки мені,

Веселая присниться мати,

Та ба!

ПІСНЯ «САДОК ВИШНЕВИЙ КОЛО ХАТИ»

ВЕДУЧИЙ:

Сім'я вечеряє в саду..

Я так люблю це уявляти,

Як в тихім смерку біля хати

Сім'я вечеряє в саду.

Весела мати, дітлашня,

Смагливий батько, щойно з поля.

І замовкає гамір дня.

Й парує в мисці бараболя.

І гойдалка. І ген за крок

В траві - малесеньке відерце,

І, мов гороховий стручок,

Молодичок на небо здерся!

-Ще б додала сюди хрущів,

Докине критик іронічний-

Це вже було мільйон разів!

- Так. - відповіли, - це буде вічно!-

Я повторю, мов одведу,

Немов якесь замовлю лихо:

Сім'я вечеряє в саду,

І так на світі тихо - тихо!

ВЕДУЧА:

Один у другого питає,

Нащо нас мати привела.

Чи для добра! Чи то для зла?

Нащо живем? Чого бажаєм?

І , не дознавшись , умираєм.

А покидаємо діла.

ВЕДУЧИЙ:

Нема кому привітати, ні з ким пожуритись,-

Треба одружитись.

ВЕДУЧА:

Минулися молодії

Веселії літа,

Немає з ким остиглого
Серденька нагріти.

ВЕДУЧА:

Нема кому зустрінути,
Затопити хату,
Нема кому води тії
Каліці подати.

ЛИНЕ МЕЛОДІЯ « ДУМИ МОЇ». НА ФОНІ МЕЛОДІЇ ШЕВЧЕНКО
ЧИТАЄ.

ШЕВЧЕНКО:

Думи мої, думи мої,
Ви мої єдині,
Не кидайте хоч ви мене
При лихій годині...
Думи мої, думи мої,
Лихо мені з вами,
Нащо стали на папері
Сумними рядами?

ШЕВЧЕНКО ПІДХОДИТЬ ДО СТОЛИКА, БЕРЕ ГУСЯЧЕ ПЕРО, СІДАЄ І
ПИШЕ, А ХОР У ЦЕЙ ЧАС ВИКОНУЄ ДВА КУПЛЕТИ ПІСНІ «ДУМИ
МОЇ».

ВЕДУЧА:

І читає та пише доночі,
Плинуть мрії - живі ручаї.
І минулого сльози невітні твої.

ВЕДУЧИЙ:

Катерина, Оксана, Марина,
Божевільна від горя Сова.
І задума, як темна хмарина,
На високе чоло наплива.

ВЕДУЧА:

Ой, поете, великий пророче!

Скільки сил ти віддав у житті,

Захищаючи долю жіночу.

І завжди в самоті, в самоті...

ХОР ВИКОНУЄ 3 І 4 КУПЛЕТИ ПІСНІ «ДУМИ МОЇ» ШЕВЧЕНКО

ВИХОДИТЬ.

ВЕДУЧИЙ:

...Під горою,

Біля того гаю,

Щось чорніє над водою,

Щось біле блукає...

З'ЯВЛЯЄТЬСЯ ОДЯГНЕНА В ДОВГУ БІЛУ СОРОЧКУ, З РОЗПУЩЕНИМ

ВОЛОССЯМ ДІВЧИНА - ПРИЧИНА. ВОНА ЙДЕ , ЗЛЕГКА

ХИТАЮЧИСЬ.

ПРИЧИНА:

Так ворожка поробила,

Щоб менше скучала,

Щоб, бач, ходя опівночі,

Спала й виглядала

Козаченька молодого,

Що торік покинув.

Обіщав ся вернутися,

Та, мабуть, і згинув.

ДІВЧИНА В ЗАЖУРЕНІЙ ПОЗІ СІДАЄ.

ПІСНЯ «ТАКА ЇЇ ДОЛЯ»

ПРИЧИНА ПОВІЛЬНО ВСТАЄ І ЙДЕ.

ВЕДУЧА:

Вона все ходить. З уст ні пари.

Широкий Дніпр не гомонить...

...Аж гульк - з Дніпра повиринали

Малії діти, сміючись...

ВИБІГАЮТЬ МАЛІ ДІВЧАТА З РОЗПУЩЕНИМ ВОЛОССЯМ, У
ЗЕЛЕНІЙ ОДЕЖІ. РУСАЛОЧКИ ТАНЦЮЮТЬ І ПРОМОВЛЯЮТЬ.

1-РУСАЛКА:

Ходімо гріться!

2-РУСАЛКА:

Зійшов вже місяць!

3-РУСАЛКА:

Місяченьку! Наш голубоньку!

Ходи до нас вечеряти!

4-РУСАЛКА:

Он щось ходить!

Он під дубом щось там робить!

5-РУСАЛКА:

Ух, ух! Солом'яний дух!

6-РУСАЛКА:

Мене мати породила

Нехрещену положила.

РУСАЛКИ КРУЖЛЯЮТЬ НАВКОЛО ПРИЧИННОЇ. ТЯГНУТЬ ЇЇ ЗА
СОБОЮ. ХОР ТИХЕСЕНЬКО ПОЧИНАЄ СПІВАТИ « ПО ДІБРОВІ ВІТЕР
ВИЄ», ВИКОНУЄ 2 КУПЛЕТИ. ВИХОДИТЬ ДІВЧИНА ТОПОЛЯ.

ТОПОЛЯ:

Хоче мене мати заміж дати

(плаче, виходить мама).

МАТИ:

Чого плачеш, моя доню?

МАР'ЯНА:

Матусенько, голубонько!

Не губіть ви мою долю!

Оддай мене, моя мамо,
Та не за старого,
Оддай мене, моє серце,
Та за молодого.

МАТИ:

Дочко моя, Мар'яно,
Оддам тебе за пана,
За старшого, багатого,
За сотника Івана.

МАР'ЯНА:

Умру, серце - мамо,
За сотником Іваном.

МАТИ:

Не вмреш, будеш панувати.
Будеш діток годувати.

МАР'ЯНА:

Не хочу я панувати,
Не піду я , мамо,
Рушниками, що придбала,
Спусти мене в яму.
Нехай попи заспівають,
А дружки поплачуть:
Легше мені в труні лежать,
Ніж його побачить.
Піду в найми, піду в люди,
А за сотником не буду. (Виходить.)

ВЕДУЧА:

Не слухала стара мати.
Робила. Що знала.
Все бачила чорнобрива,-

Сохла і мовчала.

ВЕДУЧИЙ:

Полюбила чорнобрива

Козака дівчина.

Полюбила - не спинила,

Пішов - та й загинув...

Пішла вночі до ворожки,

Щоб поворожити:

Чи довго їй на сім світі

Без милого жити?

ВЕДУЧА:

Пішла, вмиласть, напилася,

Мов не своя стала,

Вдруге, втретє, та, мов сонна,

В степу заспівала.

ПОВІЛЬНО ВИХОДИТЬ ДІВЧИНА ТОПОЛЯ, СПІВАЄ. ПІСНЯ «
ПЛАВАЙ , ПЛАВАЙ, ЛЕБЕДОНЬКО»

ДІВЧАТА ТАНЦЮЮТЬ І РОБЛЯТЬ ТОПОЛЮ.

ВЕДУЧИЙ:

Зілля дива наробило -

Тополею стала.

Не вернулася додому,

Не діждала пари;

Тонка - тонка та висока -

До самої хмари.

ПІСНЯ «ОЙ ОДНА, Я ОДНА»

ВЕДУЧА:

Реве, стогне хуртовина,

Котить, верне полем;

Стоїть Катря серед поля,
Дала сльозам волю.
Утомилась завірюха,
Де – де позіхає;
Ще б плакала Катерина,
Та сліз більш немає..

ВХОДИТЬ КАТЕРИНА З ДИТИНОЮ НА РУКАХ.

КАТЕРИНА:

Ходім, сину, смеркається,
Коли пустять в хату;
А не пустять, то й надворі
Будем ночувати.
Під хатою заночуєм,
Сину мій, Іване!
Де ж ти будеш ночувати,
Як мене не стане?
З собаками. Мій синочку,
Кохайся надворі...

ПОВІЛЬНО ЙДЕ.

ВЕДУЧИЙ:

Бреде у латаній свитині
Чи покрита, а чи вдова,
Щось тихо промовля дитині,
У сповиточку зігрива.

КАТЕРИНА:

Не плач, сину, моє лихо,
Що буде, то й буде...
Піду дальше – більш ходила,
А може, й зустріну.
Оддам тебе, мій синочку,

А сама загину...

ВИХОДЯТЬ.

ВЕДУЧА:

Іде по розбитім шляху

З дитям на руках Катерина...

Де щастя, де долю знайде?

Чи їй ще далеко до цілі?

І б'ються жорстокі вітри

І очі її заніміли...

ПІСНЯ «ОЙ У ЛУЗІ ТА ЩЕ Й ПРИ БЕРЕЗІ».

ВЕДУЧИЙ:

У неділю вранці - рано

Поле вкрилося туманом;

У тумані на могилі,

Як тополя, похилилась

Молодиця молодая.

З'ЯВЛЯЄТЬСЯ ГАННА. ЩОСЬ ДО ЛОНА ПРИГОРТАЄ ТА З ТУМАНОМ
РОЗМОВЛЯЄ.

ГАННА:

Дитя моє! Мій синочку,

Нехрещений сину!

Не я тебе хреститиму

На лиху годину.

Чужі люди хреститимуть,

Я не буду знати,

Як і звуть... Дитя моє!

Я була багата...

Не лай мене; молитимусь,

Із самого неба

Долю виплачу сльозами

І пошлю до тебе...

ГАННА КЛАДЕ БІЛЯ ТИНУ ДИТЯ І ВИХОДИТЬ.

ПІСНЯ « ВИРОСТИШ ТИ , СИНУ».

ВЕДУЧА:

Аж три пари на радощах кумів назбирали,

Та ввечері охрестили і Марком назвали.

Минає рік. Росте Марко.

Аж ось чорнобрива

Та молода, білолиця

Прийшла молодиця

На той хутір благодатний

У найми проситься.

ВЕДУЧИЙ:

Прийняли...

Молодиця рада та весела...

І у хаті, і на дворі,

І коло скотини,

Увечері і вдосвіта;

А коло дитини

Так і пада, ніби мати –

Не зна Марко , чого вона

Так його цілує -

Сама не з'їсть і недоп'є,

Його нагодує.

Вранці Марко до наймички

Ручки простягає

І мамою невсипущу

Ганну величає...

Незна Марко, росте собі,

Росте, виростає...

ВЕДУЧА:

Чимало літ перевернулось,

Води чимало утекло;

І в хутір лихо завернуло,

І сліз чимало принесло.

Занедужала небога,

Уже й причащали,

Й малосвятіє служили, -

Ні, не помагало...

Катерина коло неї

Днює і ночує,

А тим часом сичі вночі

Недобре віщують!

НА СЦЕНІ ДРУЖИНА МАРКА КАТЕРИНА І ХВОРА НАЙМИЧКА
ГАННА. ВОНА НАПІВЛЕЖИТЬ НА ЛАВІ.

ГАННА(ледве підвівшись).

Доню, Катерино!

Чи ще Марко не приїхав?

Ох, якби я знала,

Що діждуся, що побачу,

То ще б подождала.

ЧУТИ ШУМ ЗА СЦЕНОЮ.

ГАННА (радісно).

Чи ти чуєш, Катерино!

Біжи зустрічати!

Уже прийшов! Біжи швидше!

Швидше веди в хату!

ВХОДИТЬ МАРКО. ГАННА (шепче).

Слава... Слава Богу!

Ходи сюди, не лякайся...

Вийди, Катре , з хати:

Я щось маю розпитати,

Дещо розказати.

КАТРЯ ВИХОДИТЬ. МАРКО ПІДХОДИТЬ ДО ГАННИ.

ГАННА:

Марку! Подивися,

Подивися ти на мене:

Бач, як я змарніла?

Я ... не Ганна, не наймичка...

Я ...

Прости мене! Я каралась

Весь вік в чужій хаті...

Прости мене, мій синочку!

Я ... я твоя мати...

ВЕДУЧИЙ:

Т. Г. Шевченко ніби зібрав воєдино всі страждання закріпачених жінок і на весь голос розказав про них цілому світові. Назви його творів: «Наймичка», «Відьма», «Сова», «Слепая» та інші - не випадкові. Саме наймичками, відьмами, совами, сліпими, черницями були жінки в тодішньому суспільстві. Кожна жінка - жертва, для поета рідна, це його біль, його горе. Великий Кобзар бачив у жінці передусім духовну красу, уславлював вірність та щирість і понад усе обожнював материнство.

ВЕДУЧА:

Якби ти знала, як твій син

І возвеличить, і освятить

Усе, чого торкнеться він,

Але найперше - слово «Мати»!

І ти живеш в його словах,

Святая мати свого сина!

Бо колихала на руках

Майбутнє рідної України.

УЧЕНИЦЯ:

Не малюйте Шевченка плебеєм,

У кріпацькій пошарпаній свиті –

Я в нім бачу лише Прометея,

У одежі, із сонця відлитій.

Не малюйте Шевченка солдатом,

Не малюйте - він слухався долі.

Мій Шевченко завжди був крилатим,

Мій Шевченко завжди був на волі!

Не малюйте поета в печалі,

Бо він - світоч і щастя народу.

Став пісок золотий в Кос - Аралі,

Де ступав він у роки негоди!

І тепер наш Тарас в кожній хаті,

З нами словом живим розмовляє.

Є в Шевченка народження дата,

Дати смерті в Шевченка немає.

ПІСНЯ «ШЛЯХ ДО ТАРАСА».

